

॥ ఓం నమో వేంకటేశాయ ॥

17.09.2023 - ఆదివారం (76వ రోజు)

శ్రీమదాగవతం

॥ శ్రీ గురు ప్రార్థనా ॥

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।

గురుస్సాక్షాత్ పరం బ్రహ్మ, తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

॥ శ్రీనివాస ప్రార్థనా ॥

శేషతల్పవిరక్తాయ శేషశైల నివాసినే ।

శేషజీవానురక్తాయ శ్రీనివాసాయ తే నమః ॥

॥ అథ సంకల్పః ॥

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్ర-విరాజమానస్య-నిత్య శుద్ధ బుద్ధ ముక్త స్వభావస్య-లీలా గృహీత
విగ్రహస్య-శ్రీ పద్మావతీ జానేః -అనుగ్రహేణ-అస్మాకం-సర్వేషాం-బుద్ధి శుద్ధ్యర్థం-
విద్యాభివృద్ధ్యర్థం-భక్తి జ్ఞాన వైరాగ్యాది-తదనుకూల-సర్వ సంపత్ సమృద్ధ్యర్థం-
శ్రీ పరమేశ్వరప్రీత్యర్థం-శ్రీమదాగవత పారం కరిష్యామహే.

అస్య-శ్రీమదాగవతస్తోత్ర మహామంత్రస్య-నారద ఋషిః-బృహతీ ఛందః-శ్రీకృష్ణః
పరమాత్మా దేవతా-బ్రహ్మ బీజం-భక్తిః శక్తిః -జ్ఞాన వైరాగ్యే కీలకం-అస్మాకం
శ్రీమదాగవత్రప్తసాదసిద్ధ్యర్థే పాఠే వినియోగః ॥

॥ ధ్యానం ॥

నారాయణాఖ్య ఘన పాదప బద్ధ దేహం

వ్యాస ప్రవాళ శుక కోరక సూత పుష్పాం

లీలా కథావగత భూమ యశస్సుగంధాం

వల్లీమిమాం భజత భాగవతాభిధేయాం ॥

శ్రీమదాగవతం ప్రవచనం - బహుశ్రీ కుప్పా విశ్వనాథ శర్మ గారిచే ప్రారంభం

శ్లోక పారాయణం - కె.వి.ఎస్.వి.జి. శేషాచార్యులు మరియు

డా. పి.వి.ఎన్.ఎన్. మారుతి గార్లచే...

శ్రీమద్భాగవతం

ద్వితీయ స్కంధము

చతుర్థ అధ్యాయము

అథ శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం ద్వితీయస్కంధే చతుర్థో_ధ్యాయః

సూత ఉవాచ

వైయాసకేరితి వచస్తత్త్వనిశ్చయమాత్మనః

ఉపధార్య మతిం కృష్ణే ఔత్తరేయః సతీం వ్యధాత్ || 2-4-1 ||

ఆత్మజాయాసుతాగారపశుద్రవిణబంధుషు

రాజ్యే చావికలే నిత్యం విరూఢాం మమతాం జహౌ || 2-4-2 ||

పప్రచ్ఛ చేమమేవార్థం యన్మాం పృచ్ఛథ సత్తమాః

కృష్ణానుభావశ్రవణే శ్రద్ధధానో మహామనాః || 2-4-3 ||

సంస్థాం విజ్ఞాయ సన్న్వస్య కర్మ త్రైవర్గికం చ యత్

వాసుదేవే భగవతి ఆత్మభావం దృఢం గతః || 2-4-4 ||

రాజోవాచ

సమీచీనం వచో బ్రహ్మాన్ సర్వజ్ఞస్య తవానఘ

తమో విశీర్యతే మహ్యం హరేః కథయతః కథాం || 2-4-5 ||

భూయ ఏవ వివిత్సామి భగవానాత్మమాయయా

యథేదం సృజతే విశ్వం దుర్విభావ్యమధీశ్వరైః || 2-4-6 ||

యథా గోపాయతి విభుర్యథా సంయచ్ఛతే పునః

యాం యాం శక్తిముపాశ్రిత్య పురుశక్తిః పరః పుమాన్

ఆత్మానం క్రీడయన్ క్రీడన్ కరోతి వికరోతి చ || 2-4-7 ||

నూనం భగవతో బ్రహ్మాన్ హరేరద్భుతకర్మణః

దుర్విభావ్యమివాభాతి కవిభిశ్చాపి చేష్ఠితం || 2-4-8 ||

యథా గుణాంస్తు ప్రకృతేర్యుగపత్కమశో_పి వా

బిభర్తి భూరిశస్త్వేకః కుర్వన్ కర్మాణి జన్మభిః || 2-4-9 ||

విచికిత్సితమేతన్నే బ్రవీతు భగవాన్ యథా

శాబ్దే బ్రహ్మణి నిష్ఠాతః పరస్మింశ్చ భవాన్ ఖలు

॥ 2-4-10 ॥

సూత ఉవాచ

ఇత్యుపామంత్రితో రాజ్ఞా గుణానుకథనే హరేః

హృషీకేశమనుస్మృత్య ప్రతివక్తుం ప్రచక్రమే

॥ 2-4-11 ॥

శ్రీశుక ఉవాచ

నమః పరస్మై పురుషాయ భూయసే

సదుద్భవస్థాననిరోధలీలయా

గృహీతశక్తిత్రితయాయ దేహినా

మంతర్భవాయానుపలక్ష్మవర్తనే

॥ 2-4-12 ॥

భూయో నమః సద్వృజినచ్ఛిదేఽసతా

మసంభవాయాఖిలసత్త్వమూర్తయే

పుంసాం పునః పారమహంస్య ఆశ్రమే

వ్యవస్థితానామనుమృగ్యదాశుషే

॥ 2-4-13 ॥

నమో నమస్తేఽస్త్వృషభాయ సాత్వతాం

విదూరకాష్ఠాయ ముహూః కుయోగినాం

నిరస్తసామ్యాతిశయేన రాధసా

స్వధామని బ్రహ్మణి రంస్యతే నమః

॥ 2-4-14 ॥

యతీర్తనం యత్స్మరణం యదీక్షణం

యద్వందనం యచ్ఛ్రవణం యదర్హణం

లోకస్య సద్యో విధునోతి కల్మషం

తస్మై సుభద్రశ్రవసే నమో నమః

॥ 2-4-15 ॥

విచక్షణా యచ్ఛరణోపసాదనాత్

సంగం వ్యదస్యోభయతోఽన్తరాత్మనః

విందంతి హి బ్రహ్మగతిం గతక్లమా

స్తస్మై సుభద్రశ్రవసే నమో నమః

॥ 2-4-16 ॥

తపస్వి^{నో} దానపరా యశస్వి^{నో}
మనస్వి^{నో} మంత్రవిదః సుమంగలాః
క్షేమం న విందంతి వినా యదర్పణం
తస్మై సుభద్రశ్రవసే నమో నమః

॥ 2-4-17 ॥

కిరాతహూణాండ్రపులిందపుల్కసా
ఆభీరకంకా యవనాః ఖసాదయః
యే^ఽన్యే చ పాపా యదపాశ్రయాశ్రయాః
శుభ్యంతి తస్మై ప్రభవిష్ణవే నమః

॥ 2-4-18 ॥

స ఏష ఆత్మా^ఽత్మవతామధీశ్వర
స్త్రయీమయో ధర్మమయస్తపోమయః
గతవ్యలీకైరజశంకరాదిభి
ర్వితర్భులింగో భగవాన్ ప్రసీదతాం

॥ 2-4-19 ॥

శ్రియః పతిర్యజ్ఞపతిః ప్రజాపతి
ర్ధియాంపతిర్లోకపతిర్ధరాపతిః
పతిర్గతిశ్చాంధకవృష్ణిసాత్వతాం
ప్రసీదతాం మే భగవాన్ సతాం పతిః

॥ 2-4-20 ॥

యదంఘ్ర్యుభిధ్యానసమాధిధౌతయా
ధియానుపశ్యంతి హి తత్త్వమాత్మనః
వదంతి చైతత్కవయో యథారుచం
స మే ముకుందో భగవాన్ ప్రసీదతాం

॥ 2-4-21 ॥

ప్రచోదితా యేన పురా సరస్వతీ
వితన్వతాజస్య సతీం స్మృతిం హృది
స్వలక్షణా ప్రాదురభూత్కిలాస్యతః
స మే ఋషీణామృషభః ప్రసీదతాం

॥ 2-4-22 ॥

భూతైర్మహద్భిర్య ఇమాః పురో విభు
ర్నిర్మాయ శేతే యదమూషు పూరుషః
భుంక్తే గుణాన్ షోడశ షోడశాత్మకః

సోఽలంకృషీష్ట భగవాన్ వచాంసి మే || 2-4-23 ||

నమస్తస్మై భగవతే వ్యాసాయామిత తేజసే

పపురాఽనమయం సౌమ్యాః యన్ముఖాంబురుహోసవం || 2-4-24 ||

ఏతదేవాత్మభూ రాజన్ నారదాయ విప్రుచ్ఛతే

వేదగర్భోఽభ్యధాత్సాక్షాద్యదాహ హరిరాత్మనః || 2-4-25 ||

ఇతి శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం ద్వితీయస్కంధే చతుర్థోఽధ్యాయః

అథ శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం ద్వితీయస్కంధే పంచమోఽధ్యాయః

నారద ఉవాచ

దేవదేవ నమస్తేఽస్తు భూతభావన పూర్వజ

తద్విజానీహి యజ్ఞానమాత్మతత్త్వనిదర్శనం || 2-5-1 ||

యద్రూపం యదధిష్ఠానం యతః సృష్టమిదం ప్రభో

యత్సంస్థం యత్పరం యచ్ఛ తత్తత్త్వం వద తత్త్వతః || 2-5-2 ||

సర్వం హ్యేతద్భవాన్ వేద భూతభవ్యభవత్ప్రభుః

కరామలకవద్విశ్వం విజ్ఞానావసితం తవ || 2-5-3 ||

యద్విజ్ఞానో యదాధారో యత్పరస్త్వం యదాత్మకః

ఏకః సృజసి భూతాని భూతైరేవాత్మమాయయా || 2-5-4 ||

ఆత్మన్ భావయసే తాని న పరాభావయన్ స్వయం

ఆత్మశక్తిమవష్టభ్య ఊర్ణనాభిరివాక్లమః || 2-5-5 ||

నాహం వేద పరం హ్యస్మిన్ నాపరం న సమం విభో

నామరూపగుణైర్భావ్యం సదసత్కించినృతః || 2-5-6 ||

స భవానచరద్భోరం యత్తపః సుసమాహితః
తేన భేదయసే నస్త్యం పరాశంకాం ప్రయచ్ఛసి ॥ 2-5-7 ॥

ఏతన్నే పృచ్ఛతః సర్వం సర్వజ్ఞ సకలేశ్వర
విజానీహి యథైవేదమహం బుధ్యేఽనుశాసితః ॥ 2-5-8 ॥

బ్రహ్మోవాచ

సమ్యక్కారుణికస్యేదం వత్స తే విచికిత్సితం
యదహం చోదితః సౌమ్య భగవద్వీర్యదర్శనే ॥ 2-5-9 ॥

నాన్యతం తవ తచ్ఛాపి యథా మాం ప్రబ్రవీషి భోః
అవిజ్ఞాయ పరం మత్త ఏతావత్త్వం యతో హి మే ॥ 2-5-10 ॥

యేన స్వరోచిషా విశ్వం రోచితం రోచయామ్యహం
యథార్కోఽగ్నిర్యథా సోమో యథర్క్షగ్రహతారకా ॥ 2-5-11 ॥

తస్మై నమో భగవతే వాసుదేవాయ ధీమహి
యన్మాయయా దుర్జయయా మాం బ్రువంతి జగద్గురుం ॥ 2-5-12 ॥

విలజ్జమానయా యస్య స్థాతుమీక్షాపథేఽముయా
విమోహితా వికత్థంతే మమాహమితి దుర్ధియః ॥ 2-5-13 ॥

ద్రవ్యం కర్మ చ కాలశ్చ స్వభావో జీవ ఏవ చ
వాసుదేవాత్పరో బ్రహ్మాన్ న చాన్యోఽర్థోఽస్తి తత్త్వతః ॥ 2-5-14 ॥

నారాయణపరా వేదా దేవా నారాయణాంగజాః
నారాయణపరా లోకా నారాయణపరా మఖాః ॥ 2-5-15 ॥

నారాయణపరో యోగో నారాయణపరం తపః
నారాయణపరం జ్ఞానం నారాయణపరా గతిః ॥ 2-5-16 ॥

తస్యాపి ద్రష్టురీశస్య కూటస్థస్యాఖిలాత్మనః
సృజ్యం సృజామి సృష్టోఽహమీక్షయైవాభిచోదితః ॥ 2-5-17 ॥

- సత్త్వం రజస్తమ ఇతి నిర్గుణస్య గుణాస్తయః
స్థితిసర్గనిరోధేషు గృహీతా మాయయా విభోః ॥ 2-5-18 ॥
- కార్యకారణకర్తృత్వే ద్రవ్యజ్ఞానక్రియాశ్రయాః
బద్ధంతి నిత్యదా ముక్తం మాయినం పురుషం గుణాః ॥ 2-5-19 ॥
- స ఏష భగవాంల్లింగైస్త్రిభిరేభిరథోక్షజః
స్వలక్షితగతిర్బ్రహ్మాన్ సర్వేషాం మమ చేశ్వరః ॥ 2-5-20 ॥
- కాలం కర్మ స్వభావం చ మాయేశో మాయయా స్వయా
ఆత్మస్య దృచ్ఛయా ప్రాప్తం విబుభూషురుపాదదే ॥ 2-5-21 ॥
- కాలాద్గుణవ్యతికరః పరిణామః స్వభావతః
కర్మణో జన్మ మహతః పురుషోధిష్ఠితాదభూత్ ॥ 2-5-22 ॥
- మహతస్తు వికుర్వాణాద్రజఃసత్వోపబృంహితాత్
తమఃప్రధానస్త్వభవద్ద్రవ్యజ్ఞానక్రియాత్మకః ॥ 2-5-23 ॥
- సోఽహంకార ఇతి ప్రోక్తో వికుర్వన్ సమభూత్త్రిధా
వైకారికస్తైజసశ్చ తామసశ్చేతి యద్భిదా
ద్రవ్యశక్తిః క్రియాశక్తిర్జ్ఞానశక్తిరితి ప్రభో ॥ 2-5-24 ॥
- తామసాదపి భూతాదేర్వికుర్వాణాదభూన్నభః
తస్య మాత్రా గుణః శబ్దో లింగం యద్ద్రష్టుదృశ్యయోః .. ॥ 2-5-25 ॥
- నభసోఽథ వికుర్వాణాదభూత్స్పర్శగుణోఽనిలః
పరాన్వయాచ్ఛబ్దవాంశ్చ ప్రాణ ఓజః సహో బలం ॥ 2-5-26 ॥
- వాయోరపి వికుర్వాణాత్కాలకర్మస్వభావతః
ఉదపద్యత తేజో వై రూపవత్స్పర్శశబ్దవత్ ॥ 2-5-27 ॥
- తేజసస్తు వికుర్వాణాదాసీదంభో రసాత్మకం
రూపవత్స్పర్శవచ్ఛాంభో ఘోషవచ్ఛ పరాన్వయాత్ ॥ 2-5-28 ॥

విశేషస్తు వికుర్వాణాదంభసో గంధవానభూత్
పరాన్వయాద్రసస్పర్శశబ్దరూపగుణాన్వితః

॥ 2-5-29 ॥

వైకారికాన్మనో జజ్ఞే దేవా వైకారికా దశ
దిగ్వాతార్కప్రచేతోఽశ్వవహ్నింద్రోపేంద్రమిత్రకాః

॥ 2-5-30 ॥

తైజసాత్తు వికుర్వాణాదింద్రియాణి దశాభవన్
జ్ఞానశక్తిః క్రియాశక్తిర్బుద్ధిః ప్రాణశ్చ తైజసౌ
శ్రోత్రం త్వగ్గ్రాణదృగ్జిహ్వ వాగ్ధోర్మేడ్రాంఘ్రిపాయవః

॥ 2-5-31 ॥

యదైతేఽసంగతా భావా భూతేంద్రియమనోగుణాః
యదాయతననిర్మాణే న శేకుర్బ్రహ్మవిత్తమ

॥ 2-5-32 ॥

తదా సంహత్య చాన్యోన్యం భగవచ్ఛక్తిచోదితాః
సదసత్త్వముపాదాయ చోభయం సస్పృజుర్హృదః

॥ 2-5-33 ॥

వర్షపూగసహస్రాంతే తదండముదకేశయం
కాలకర్మస్వభావస్థో జీవోఽజీవమజీవయత్

॥ 2-5-34 ॥

స ఏవ పురుషస్తస్మాదండం నిర్భిద్య నిర్గతః
సహస్రోర్వంఘ్రిబాహ్వాక్షః సహస్రాననశీర్షవాన్

॥ 2-5-35 ॥

యస్యేహవయవైర్లోకాన్ కల్పయంతి మనీషిణః
కట్యాదిభిరథః సప్త సప్తోర్ధ్వం జఘనాదిభిః

॥ 2-5-36 ॥

పురుషస్య ముఖం బ్రహ్మ క్షత్రమేతస్య బాహవః
ఊర్వోర్వైశ్యో భగవతః పద్భ్యాం శూద్రో వ్యజాయత

॥ 2-5-37 ॥

భూర్లోకః కల్పితః పద్భ్యాం భువర్లోకోఽస్య నాభితః
హృదా స్వర్లోక ఉరసా మహర్లోకో మహాత్మనః

॥ 2-5-38 ॥

గ్రీవాయాం జనలోకశ్చ తపోలోకః స్తనద్వయాత్
మూర్ధభిః సత్యలోకస్తు బ్రహ్మలోకః సనాతనః

॥ 2-5-39 ॥

తత్కట్యాం చాతలం క్లుప్తమూరుభ్యాం వితలం విభోః
జానుభ్యాం సుతలం శుద్ధం జంఘాభ్యాం తు తలాతలం ॥ 2-5-40 ॥

మహాతలం తు గుల్ఫాభ్యాం ప్రపదాభ్యాం రసాతలం
పాతాలం పాదతలత ఇతి లోకమయః పుమాన్ ॥ 2-5-41 ॥

భూర్లోకః కల్పితః పద్భ్యాం భువర్లోకో²స్య నాభితః
స్వర్లోకః కల్పితో మూర్ఖా ఇతి వా లోకకల్పనా ॥ 2-5-42 ॥

ఇతి శ్రీమదాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం ట్వితీయస్కంధే పంచమో² ధ్యాయః

అథ శ్రీమదాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం ట్వితీయ స్కంధే షష్ఠో² ధ్యాయః

బ్రహ్మోవాచ

వాచాం వహ్నేర్ముఖం క్షేత్రం ఛందసాం సప్త ధాతవః
హవ్యకవ్యామృతాన్నానాం జిహ్వో సర్వరసస్య చ ॥ 2-6-1 ॥

సర్వాసూనాం చ వాయోశ్చ తన్నాసే పరమాయనే
అశ్వినోరోషధీనాం చ పూణో మోదప్రమోదయోః ॥ 2-6-2 ॥

రూపాణాం తేజసాం చక్షుర్ద్రివః సూర్యస్య చాక్షిణీ
కర్ణౌ దిశాం చ తీర్థానాం శ్రోత్రమాకాశశబ్దయోః
తద్గాత్రం వస్తుసారాణాం సౌభగస్య చ భాజనం ॥ 2-6-3 ॥

త్వగస్య స్పర్శవాయోశ్చ సర్వమేధస్య చైవ హి
రోమాణ్యుద్భిజ్జజాతీనాం యైర్వా యజ్జస్తు సంభృతః ॥ 2-6-4 ॥

కేశశ్మశ్రునఖాన్యస్య శిలాలోహాభ్రవిద్యుతాం
బాహవో లోకపాలానాం ప్రాయశః క్షేమకర్మణాం ॥ 2-6-5 ॥

విక్రమో భూర్భువః స్వశ్చ క్షేమస్య శరణస్య చ
సర్వకామవరస్యాపి హరేశ్చరణ ఆస్పదం ॥ 2-6-6 ॥

అపాం వీర్యస్య సర్గస్య పర్జన్యస్య ప్రజాపతేః
పుంసః శిశ్న ఉపస్థస్తు ప్రజాత్యానందనిర్భతేః ॥ 2-6-7 ॥

- పాయుర్యమస్య మిత్రస్య పరిమోక్షస్య నారద
హింసాయా నిర్మతేర్మత్యోర్నిరయస్య గుదం స్మృతః ॥ 2-6-8 ॥
- పరాభూతేరధర్మస్య తమసశ్చాపి పశ్చిమః
నాడ్యో నదనదీనాం తు గోత్రాణామస్థిసంహతిః ॥ 2-6-9 ॥
- అవ్యక్తరససింధూనాం భూతానాం నిధనస్య చ
ఉదరం విదితం పుంసో హృదయం మనసః పదం ॥ 2-6-10 ॥
- ధర్మస్య మమ తుభ్యం చ కుమారాణాం భవస్య చ
విజ్ఞానస్య చ సత్త్వస్య పరస్యాత్మా పరాయణం ॥ 2-6-11 ॥
- అహం భవాన్ భవశ్చైవ త ఇమే మునయోఽగ్రజాః
సురాసురనరా నాగాః ఖగా మృగసరీసృపాః ॥ 2-6-12 ॥
- గంధర్వాపురసో యక్షా రక్షోభూతగణోరగాః
పశవః పితరః సిద్ధా విద్యాధ్రాశ్చారణా ద్రుమాః ॥ 2-6-13 ॥
- అన్యే చ వివిధా జీవా జలస్థలనభౌకసః
గ్రహర్మకేతవస్తారాస్తడితః స్తనయిత్నవః ॥ 2-6-14 ॥
- సర్వం పురుష ఏవేదం భూతం భవ్యం భవచ్చ యత్
తేనేదమావృతం విశ్వం వితస్తిమధితిష్ఠతి ॥ 2-6-15 ॥
- స్వధిష్ఠ్యం ప్రతపన్ ప్రాణో బహిశ్చ ప్రతపత్యసౌ
ఏవం విరాజం ప్రతపంస్తపత్యంతర్బహిః పుమాన్ ॥ 2-6-16 ॥
- సోఽమృతస్యాభయస్యేశో మర్త్యమన్నం యదత్యగాత్
మహిమైష తతో బ్రహ్మాన్ పురుషస్య దురత్యయః ॥ 2-6-17 ॥
- పాదేషు సర్వభూతాని పుంసః స్థితిపదో విదుః
అమృతం క్షేమమభయం త్రిమూర్షోఽధాయి మూర్ధసు ॥ 2-6-18 ॥
- పాదాస్త్రయో బహిశ్చాసన్నప్రజానాం య ఆశ్రమాః
అంతస్థిలోక్యాస్త్యపరో గృహమేధోఽబృహద్వ్రతః ॥ 2-6-19 ॥

సృతీ విచక్రమే విష్వజ్ సాశనానశనే ఉభే యదవిద్యా చ విద్యా చ పురుషస్తాభయాశ్రయః	॥ 2-6-20 ॥
యస్మాదండం విరాడ్జ్ఞే భూతేంద్రియగుణాత్మకః తద్ద్రవ్యమత్యగాద్విశ్వం గోభిః సూర్య ఇవాతపన్	॥ 2-6-21 ॥
యదాస్య నాభ్యాన్నలినాదహమాసం మహాత్మనః నావిదం యజ్ఞసంభారాన్ పురుషావయవాదృతే	॥ 2-6-22 ॥
తేషు యజ్ఞస్య పశవః సవనస్పతయః కుశాః ఇదం చ దేవయజనం కాలశ్చోరుగుణాన్వితః	॥ 2-6-23 ॥
వస్తాన్యోషధయః స్నేహో రసలోహమృదో జలం ఋచో యజుంషి సామాని చాతుర్హితం చ సత్తమ	॥ 2-6-24 ॥
నామధేయాని మంత్రాశ్చ దక్షిణాశ్చ వ్రతాని చ దేవతానుక్రమః కల్పః సంకల్పస్తంత్రమేవ చ	॥ 2-6-25 ॥
గతయో మతయః శ్రద్ధా ప్రాయశ్చిత్తం సమర్పణం పురుషావయవైరేతే సంభారాః సంభృతా మయా	॥ 2-6-26 ॥
ఇతి సంభృతసంభారః పురుషావయవైరహం తమేవ పురుషం యజ్ఞం తేనైవాయజమీశ్వరం	॥ 2-6-27 ॥
తతస్తే భ్రాతర ఇమే ప్రజానాం పతయో నవ అయజన్ వ్యక్తమవ్యక్తం పురుషం సుసమాహితాః	॥ 2-6-28 ॥
తతశ్చ మనవః కాలే ఈజిరే ఋషయోఽపరే పితరో విబుధా దైత్యా మనుష్యాః క్రతుభిర్విభుం	॥ 2-6-29 ॥
నారాయణే భగవతి తదిదం విశ్వమాహితం గృహీతమాయోరుగుణః సర్గాదావగుణః స్వతః	॥ 2-6-30 ॥
సృజామి తన్నియుక్తోఽహం హరో హరతి తద్వశః విశ్వం పురుషరూపేణ పరిపాతి త్రిశక్తిధృక్	॥ 2-6-31 ॥

ఇతి తే₂ భిహితం తాత యథేదమనుపుచ్చసి
నాన్యద్భగవతః కించిద్భావ్యం సదసదాత్మకం

॥ 2-6-32 ॥

న భారతీ మేఙ్గమృషోపలక్ష్మతే
న వై క్వచిన్నే మనసో మృషా గతిః
న మే హృషీకాణి పతంత్యసత్పథే
యన్నే హృదౌత్కంఠ్యవతా ధృతో హరిః

॥ 2-6-33 ॥

సో₂ హం సమామ్నాయమయస్తపోమయః
ప్రజాపతీనామభివందితః పతిః
ఆస్థాయ యోగం నిపుణం సమాహితః
తం నాధ్యగచ్ఛం యత ఆత్మసంభవః

॥ 2-6-34 ॥

నతో₂ స్త్వహం తచ్చరణం సమీయుషాం
భవచ్ఛిదం స్వస్త్వయనం సుమంగలం
యో హ్యోత్మమాయావిభవం స్మ పర్యగాత్
యథా నభః స్వాంతమథాపరే కుతః

॥ 2-6-35 ॥

నాహం న యూయం యద్భృతాం గతిం విదు
ర్న వామదేవః కిముతాపరే సురాః
తన్మాయయా మోహితబుద్ధయస్త్విదం
వినిర్మితం చాత్మసమం విచక్షుహే

॥ 2-6-36 ॥

యస్యావతారకర్మాణి గాయంతి హ్యస్మదాదయః
న యం విదంతి తత్త్వేన తస్మై భగవతే నమః

॥ 2-6-37 ॥

స ఏష ఆద్యః పురుషః కల్పే కల్పే సృజత్యజః
ఆత్మా₂ త్మన్యాత్మనా₂ త్మానం సంయచ్ఛతి చ పాతి చ

॥ 2-6-38 ॥

విశుద్ధం కేవలం జ్ఞానం ప్రత్యక్ సమ్యగవస్థితం
సత్యం పూర్ణమనాద్యంతం నిర్గుణం నిత్యమద్వయం

॥ 2-6-39 ॥

ఋషే విదంతి మునయః ప్రశాంతాత్మేంద్రియాశయాః

యదా తదేవాసత్తరైస్త్రిరోధీయేత విప్లుతం

॥ 2-6-40 ॥

ఆద్యోఽవతారః పురుషః పరస్య

కాలః స్వభావః సదసన్మనశ్చ

ద్రవ్యం వికారో గుణ ఇంద్రియాణి

విరాట్ స్వరాట్ స్థాస్ను చరిష్ణు భూమ్నః

॥ 2-6-41 ॥

అహం భవో యజ్ఞ ఇమే ప్రజేశా

దక్షాదయో యే భవదాదయశ్చ

స్వర్లోకపాలాః ఖగలోకపాలా

నృలోకపాలాస్తలలోకపాలాః

॥ 2-6-42 ॥

గంధర్వవిద్యాధరచారణేశా

యే యక్షరక్షోరగనాగనాథాః

యే వా ఋషీణామృషభాః పితౄణాం

దైత్యేంద్రసిద్ధేశ్వరదానవేంద్రాః

అన్యే చ యే ప్రేతపిశాచభూత

కూష్మాండయాదోమృగపక్ష్యధీశాః

॥ 2-6-43 ॥

యత్కించ లోకే భగవన్ మహస్వ

దోజఃసహస్వద్బలవత్క్షమావత్

శ్రీహ్రీవిభూత్యాత్మవదద్భుతార్ణం

తత్త్వం పరం రూపవదస్వరూపం

॥ 2-6-44 ॥

ప్రాధాన్యతో యాన్ ఋష ఆమనంతి

లీలావతారాన్ పురుషస్య భూమ్నః

ఆపీయతాం కర్ణకషాయశోషా

ననుక్రమిష్యే త ఇమాన్ సుపేశాన్

॥ 2-6-45 ॥

ఇతి శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం ద్వితీయ స్కంధే షష్ఠోఽధ్యాయః

----- సంకీర్తన -----

॥ అథ క్షమా పార్థనా ॥

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తు తే ॥

॥ అథ భగవత్సమర్పణమ్ ॥

కాయేన వాచా మనసేన్ద్రియైర్వా బుధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్ సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

॥ అథ లోకక్షేమ పార్థనా ॥

సర్వే భవన్తు సుఖినః సర్వే సన్తు నిరామయాః ।
సర్వే భద్రాణి పశ్యన్తు మా కశ్చిత్ దుఃఖభాగ్భవేత్ ॥

॥ అథ మంగళమ్ ॥

శ్రీయః కాంతాయ కల్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥
